

Multigeneračné tímy v školách. Pozrime sa na to!

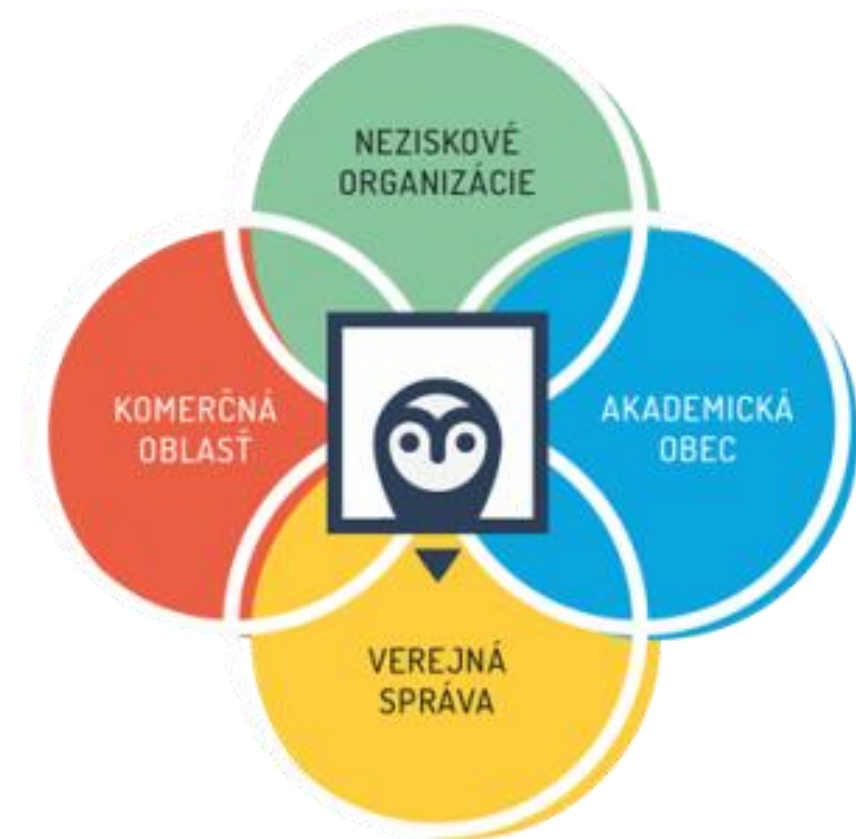
Iveta Orbánová

ASTRA – Združenie pre inovácie a rozvoj

ZDRUŽENIE
PRE INOVÁCIE
A ROZVOJ

- mimovládne, nepolitické a dobrovoľné združenie fyzických a právnických osôb
- poskytuje celoživotné vzdelávanie
- podporuje výskumné a vývojové kapacity
- buduje vzťahy medzi neziskovou, akademickou a komerčnou sférou a verejnou správou

VÍZIA

Slovensko je lepším miestom pre šťastný život vzdelaných ľudí, ktorí spolupracujú a preberajú zodpovednosť za seba a svoje regióny

HODNOTY

- **Integrita:** Konáme čestne, transparentne a spravodlivo.
- **Spolupráca:** Spolupracujeme s ostatnými na vytváraní vzájomne prospešných partnerstiev.
- **Rešpekt:** Uznávame, rešpektujeme a ctíme dôstojnosť každého človeka a inštitúcie a podporujeme rozmanitú, inkluzívnu a bezpečnú komunitu
- **Zodpovednosť:** Konáme zodpovedne a zodpovedáme za svoje rozhodnutia, činy a ich dôsledky.
- **Komunita:** Spolupracujeme na prosperite nášho regiónu, krajiny a sveta.

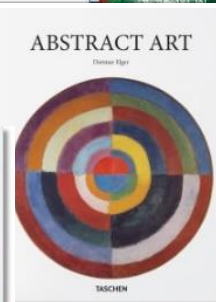
Žijeme v rozmanitosti

- Základné dimenzie rozmanitosti
  - **Vek**
  - Schopnosti, obmedzenia / špeciálne potreby
  - Etnický pôvod a rasa
  - Pohlavie, rod a orientácia
  - Náboženstvo
- **Osobný život:** Materinský jazyk a cudzie jazyky; Rodinný stav; Osobnosť; Sociálne prostredie; Osobné skúsenosti a prostredie; Rodičovský status; Životné ciele; Mobilita
- **Práca a zamestnanie:** Vzdelávanie a profesionálny rast; Kariérne ciele; Typ osobnosti; Správanie a práca v tíme; Sociálne kompetencie a zručnosti; Spôsob myslenia; Pracovný štýl; Rovnováha medzi pracovným a súkromným životom; Meritokracia
- **Organizácie:** Pracovné prostredie, pracovné podmienky; Modely odmeňovania; Kariérne modely; Firemné dedičstvo; Organizácia práce, pracovný čas; Sektor a oblasť práce (napr. oddelenie); Lokalita

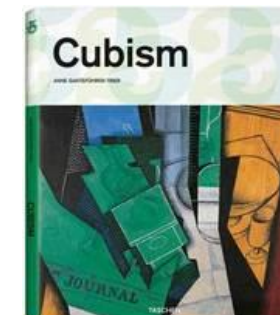
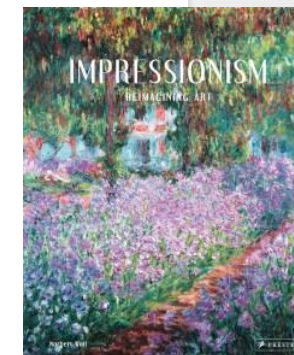
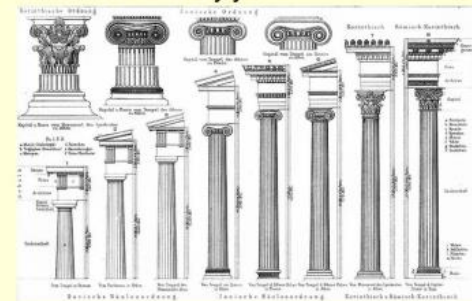
Rozmanitosť ponúka možnosti

ALE

ARCHITEKTURA

- architektonické styly

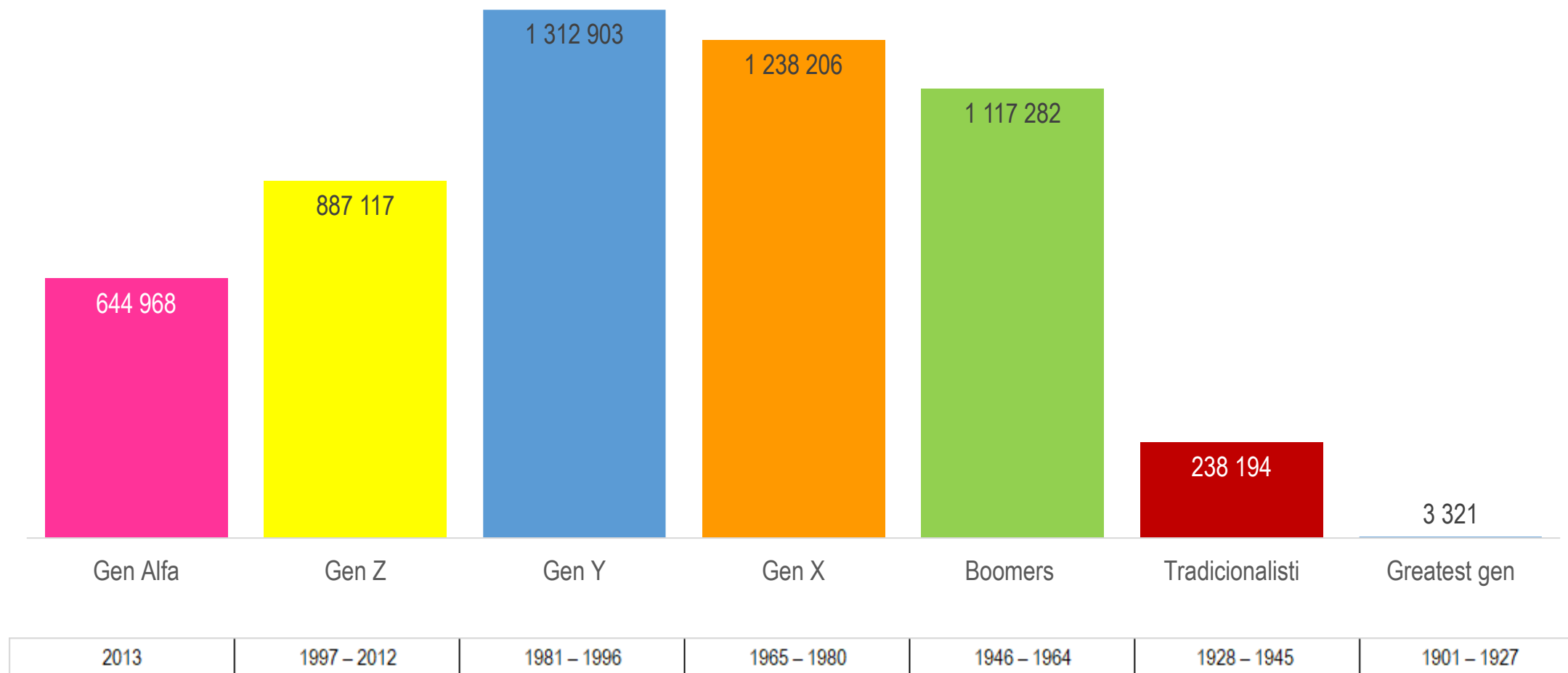

Vyžaduje si pozornosť, vhodný prístup a rešpekt.

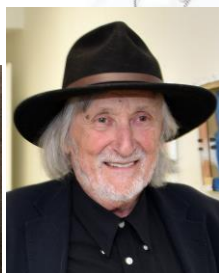
Generácie: včera a dnes

- Francúzsky lexikograf **Emile Littré** definoval generáciu v roku 1863 ako "všetkých ľudí, ktorí v danom čase koexistujú v spoločnosti".
- **Generácia je skupina ľudí**, ktorí žijú v rovnakom časovom období a prežívajú rovnaké historické a spoločenské udalosti, vzdelanie, štýly výchovy a iné formujúce skúsenosti
- **Pôvodne**: 1 rodinná generácia = **20 rokov**, v jednom storočí až 5 generácií
- **Dnes**: odporúčaný odhad **25 až 30 rokov**
- Očakáva sa **zmena smerom ku kratšiemu intervalu pre definíciu generácie**:
  - Rýchly rozvoj technológií definuje generácie viac než historické alebo spoločenské udalosti
- Prvýkrát v histórii **5 generácií na pracovisku**

Generácie na Slovensku

Som **TRADICIONALISTA**, nar. 1928 – 1945, mám 78 – 95 rokov

John Blankenbaker & Kenbak-1

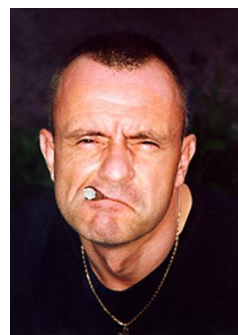
- kórejská a vietnamská vojna, hnutie hippies, železná opona
- Tichá generácia: vyrastala v dobách, kedy nebolo bezpečné navonok vyjadrovať svoj názor a postoje
- Zameraná na pracovnú kariéru, ktorú uprednostňuje pred aktivizmom
- Prístup: pravidlá platia; "Poctivú mzdu za poctivú prácu".
- Peniaze: najprv šetri, potom utrať, plať v hotovosti
- Vzdelanie: je sen
- Hodnoty: lojalita, disciplína a konformita, rešpekt k autoritám
- Obliekanie: formálne

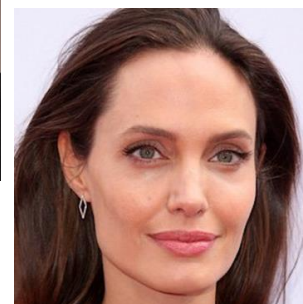
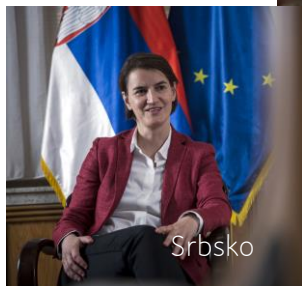
Som BABY BOOMER, nar. 1946 – 1964, mám 59 – 77 rokov

- pristátie na Mesiaci, hnutie za občianske práva, hnutie za práva žien
- **Cieľavedomí, pracovití, dosahujú mimoriadne výsledky, nenávidia alebo milujú authority, workoholici, ambiciózni a lojálni, ale aj cynickí, zameraní na prácu**
- **Prístup:** predebatujeme pravidlá
- **Peniaze:** kúpim teraz, zaplatím neskôr
- **Vzdelanie:** mám naň právo, nárok
- **Hodnoty:** Optimizmus, medzilidské vzťahy, orientácia na tím, zdravie a wellness, osobný rast, dosiahnutie úspechu zodpovednosťou
- **Komunikácia** a štýl práce: Rešpektujúci, komunikácia osobná, dáva príklady na spätnú väzbu, vyžaduje plnú pozornosť, lojálny voči zamestnávateľovi
- **Obliekanie**

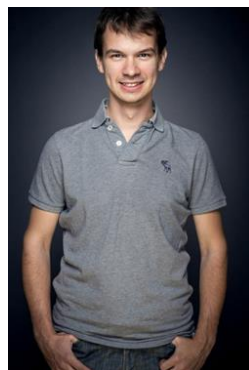
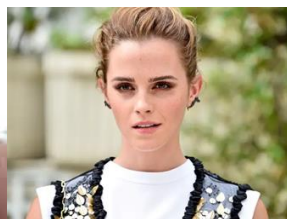

Som gen X, nar. 1965 – 1980, mám 43 – 58 rokov

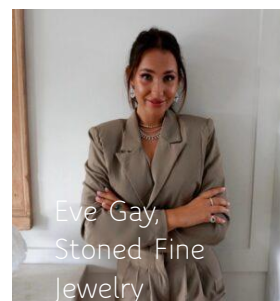
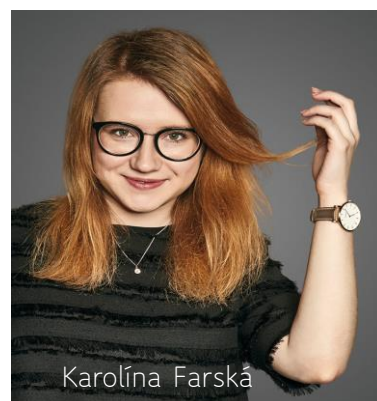
- Černobyl', epidémia AIDS, pád Berlínskeho múru, vynález internetu; sú to deti rozvodov
- *Xennials/Husákove deti, 1975 – 1980: mikrogenerácia medzi X a Y, analógové detstvo a digitálna dospelosť*
- Riskujú, sú skeptickí, uprednostňujú osobný život a rodinu, zameriavajú sa na kvalitu práce a nie nadčasy, šéfov vnímajú ako kolegov
- Prístup: pravidlá sa môžu porušiť
- Peniaze: šetrím, šetrím, šetrím
- Vzdelanie: nástroj na splnenie potrieb a snov
- Hodnoty: globálne myslenie, technická gramotnosť, rozmanitosť, nezujem o authority, neformálnosť; chcú mať radi svoju prácu
- Komunikácia a štýl práce: Chce jasné a stručné ciele (odrážky atď.), oceňuje zábavu, uvoľnenú atmosféru.
- Obliekanie: Business casual (low end)

Som gen Y, nar. 1981 – 1996, mám 27 – 42 rokov

- 11. september, hurikán Katrina, diskusia o globálnom otepľovaní, internet, vojna v Iraku, streľba na školách, komunikácia cez sms
- **optimistickí, sebavedomí, vytrvalí, uprednostňujú kolektívne akcie**
- **Prístup:** predefinujeme pravidlá
- **Peniaze:** zarábame, aby sme utratili, peniaze sú obeživo
- **Vzdelanie:** veľmi drahá a nákladná vec
- **Hodnoty:** orientácia na úspech, samostatnosť, otvorenosť, rozmanitosť, technická gramotnosť; rovnosť žien; rovnováha medzi pracovným a súkromným životom
- **Komunikácia** a štýl práce: Orientácia na cieľ, oceňujú spoluprácu a tímovú prácu, chcú byť vyzývaní, chcú, aby sa ich názory oceňovali, vyžadujú okamžitú spätnú väzbu, využívajú technológie; často menia prácu, aby sa posunuli vpred
- **Obliekanie:** čokoľvek, čo je pohodlné

Som gen Z, nar. 1997 – 2012, mám 11 – 26 rokov

- smartfóny, sociálne médiá, rastúca rasová a etnická rozmanitosť, homosexuálne manželstvá; viac cestovania po celom svete; študentské dlhy; virtuálny svet 24/7, udržateľnosť, ochrana životného prostredia
- Digitálni domorodci, súťaživí, rýchlo sa učia, sú preťažení, často môžu byť osamelí a depresívni; chcú kontakty; radikálne inkluzívni; realistickí pragmatici; veria v dôležitosť dialógu a akceptujú názorové rozdiely s inštitúciami, v ktorých pôsobia, a s vlastnými rodinami
- **Hodnoty:** Progresívne, rovnosť žien a spoločné rodičovstvo, rovnováha medzi pracovným a súkromným životom, záujem o zmenu klímy; akceptovanie rasových, etnických, náboženských a LGBT+ rozdielov
- **Komunikácia** a štýl práce: Rýchle tempo, finančná motivácia, podnikavosť; multitasking; uprednostňujú samostatnú prácu; a interakciu osobne (môže byť aj facetime); chcú flexibilitu; hľadajú riešenia on-line. Komunikujte pomocou textových správ, okamžitých správ a sociálnych médií

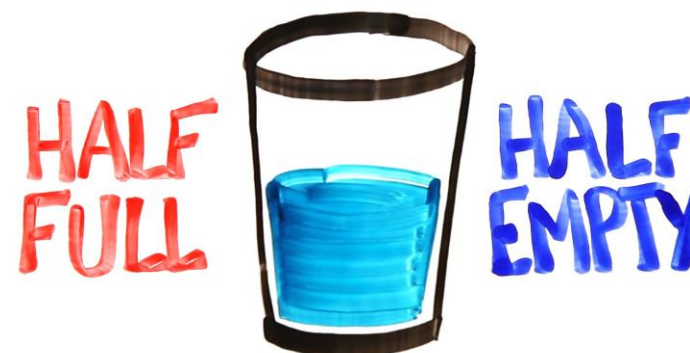
UČITELIA

OECD TALIS 2018

- 3 cykly: 2008, 2013 a tretí cyklus v roku **2018** (30. 4. - 11. 5. 2018)
- 260 000 učiteľov z 31 krajín OECD a 17 ďalších krajín a regiónov sveta; 23 členských krajín EÚ
- **Slovensko** v TALIS 2018: **181 škôl, 3 046 učiteľov** (druhý stupeň ZŠ a nižší stupeň osemročných gymnázií), a **180 riaditeľov škôl**. (NÚCEM)
- 82 % všetkých učiteľov tvoria na Slovensku ženy, (v krajinách OECD 68 %)
- **priemerný vek učiteľov**: 44 rokov
- **priemerný vek riaditeľov škôl**: 52 rokov
- **každý tretí SK učiteľ (33 %) je vo veku 50+**
  - (priemer OECD 34 %). Slovensko bude musieť v najbližšom desaťročí obnoviť jedného z troch členov učiteľského zboru.
- **24 % riaditeľov je vo veku 60+** (za posledných 10 rokov zvýšenie o 10%)
  - v krajinách OECD je v priemere v podobnom veku 20 % riaditeľov
- **učitelia do 30 rokov: SR 8,2 %**
  - pokles od 2008 o 10%;
- **učitelia vo veku 30-49 rokov: SR 58,7 %, OECD 54,5 %**

Manažment a riadenie 5 generácií v škole

- Učitelia 4 generácií (BB, X, Y, Z)
  - Generačné charakteristiky
  - Rôzne fázy kariéry a zamestnaneckého cyklu
  - Odlišné potreby a očakávania
- Žiaci a študenti, 2 generácie (Z, Alfa)
- **Poloplný** pohár: Rozmanitosť prináša **možnosti**
  - Motivácie
  - Reverzného mentoringu
  - Viacdimenzionálneho pohľadu
  - Stability
  - Vzájomnej podpory
- **Poloprázdny** pohár: Rozmanitosť prináša **riziká**
  - Konfliktov
  - Zhoršenej komunikácie a vzájomného nepochopenia

Učitelia podľa generácií: prehľad

	Baby boomeri	Gen X	Gen Y	Gen Z
Škola/inštitúcia Zamestnávateľ	Chcú dať svojim školám vlastnú pečať	Skeptickí voči inštitúciám	Posudzujú inštitúcie na základe vlastných zásluh	
Spätná väzba	Oficiálna, napr. ročná spätná väzba, dobre zdokumentovaná	Častá, úprimná, otvorená a okamžitá	Spätná väzba, kedykoľvek ju chcem	Týždenná, stručná, jasne pomenované plusy aj mínusy
Kontinuálne vzdelávanie	Trénujte a vzdelávajte ich príliš a môžu odísť	Čím viac sa naučia, tým dlhšie zostanú	Kontinuálne vzdelávanie je spôsob života	
Rovnováha pracovný/osobný život	Pomôžte mi vytvoriť rovnováhu pre všetkých ostatných	Dajte mi rovnováhu teraz, nie keď budem mať 65 rokov	Práca nie je všetko: potrebujem flexibilitu, aby som mohol vyvážiť všetky svoje aktivity	Osobný život je dôležitejší ako práca, potrebujem deň voľna na podporu duševného zdravia,
Zmena zamestnania	Vnímajú ako ohrozenie, spomalenie kariéry	Je nevyhnutná	Je to rutinná záležitosť	Je nevyhnutná, ak tu nie som spokojný/á

Učítelia podľa generácií: získavanie a nábor

Čo chcú a hľadajú u zamestnávateľa

Baby boomeri	Gen X	Gen Y	Gen Z
<ul style="list-style-type: none"> - flexibilný pracovný čas - možnosť čiastočného úväzku - stabilitu - chcú sa cítiť bezpečne vo svojej pracovnej pozícii, keď sa blíži ich odchod do dôchodku - zdravotné benefity - zdravotná starostlivosť je dôležitá - mentorské programy 	<ul style="list-style-type: none"> - možnosti rastu a rozvoja kariéry - rovnováhu medzi rodinou, prácou a voľným časom - stabilitu a hodnoty: Čo je zmyslom toho, čo vaša robíte? PREČO to robíte takto? - školenia a profesionálny aj osobnostný rozvoj - mentorské programy 	<ul style="list-style-type: none"> - príležitosti pre osobný rast; formálna kariérna dráha nemusí byť nevyhnutne ich cieľom. - mentorstvo: uvedomujú si čo môžu získať od skúsenejších kolegov. - flexibilitu: chcú rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom - možnosť pracovať digitálne 	<ul style="list-style-type: none"> - príležitosti na učenie - mentoring - flexibilitu: budú chcieť pracovať na diaľku alebo vyskúšať netradičnú kariérnu cestu.

Učítelia podľa generácií: **rozvoj a udržanie**

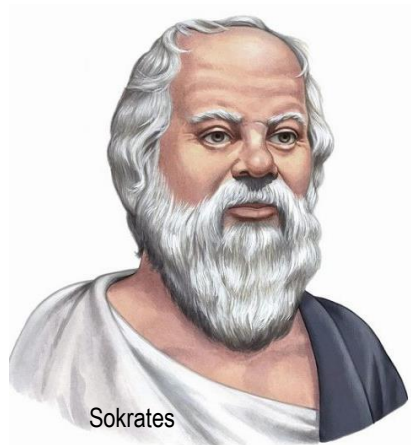
Baby boomeri	Gen X	Gen Y	Gen Z
<ul style="list-style-type: none"> - práca je najdôležitejšia - oceňujú tímovú prácu a lojalitu - ponúknite im príležitosti mentorovať mladších alebo novších zamestnancov, po profesionálnej aj osobnej stránke - komunikácia: Hovorte otvorene a priamo, prezentujte možnosti, aby ste ukázali flexibilitu; Otázky zodpovedajte dôkladne a poskytnite detaily - ponúknite im flexibilitu, alebo voľno na starostlivosť o vnúčatá alebo starnúcich rodičov	<ul style="list-style-type: none"> - "pracuje, aby žila - nie žije, aby pracovala,, - motivuje ju plat a finančná stabilita, keďže musí zvládnuť viacero finančných povinností: štúdium ich detí a vlastný dôchodok; z výhod je na 1. mieste flexibilita na pracovisku - oceňuje zdravotné a wellness benefity, najmä tie, ktoré im pomáhajú zvládať stres - uprednostňuje externých profesionálnych mentorov alebo koučov, personalizované vzdelávacie programy - pravidelne zdieľajte informácie - udržujte ich v obraze; požiadajte ich o spätnú väzbu - Neformálna komunikácia, uprednostňujú e-mail	<ul style="list-style-type: none"> - chce zmysluplnú prácu a možnosť napredovania. Ak im to nebude ponúknuté, odídu. - ponúknite im možnosť výberu benefitov, flexibilitu a rozmanitosť práce, a odmeny - poskytnite im pravidelnú spätnú väzbu a hodnotenie ich výkonu; oceňte ich úspechy, ale pomenujte aj oblasti, ktoré si vyžadujú zlepšenie - ocení wellness programy zamerané na emocionálne a fyzické zdravie - pravidelne vysvetľujte dôležitosť ich práce - pridajte im zodpovednosť za dobrovoľnícke a charitatívne aktivity - Otvorená komunikácia, ktorá zahŕňa prijatie ich nápadov	<ul style="list-style-type: none"> - chce flexibilitu a „portfóliovú kariéru“, účasť na viacerých pracovných činnostiach naraz - je neustále v pohotovosti a neustále pripojená, je podnikateľsky založená a túži sa učiť - poskytnite im príležitosti na spoluprácu a možnosť, ako niečo zmeniť: Chcú, aby ich práca nejakým spôsobom ovplyvnila svet - oceňujú reverzný mentoring, kde sa podelia o svoje technické zručnosti a zároveň získajú skúsenosti od starších zamestnancov - vzdelávanie online

Gen1 vs gen2 vs gen3....naozaj? Je to konflikt?

- BB vníma generácie X a Y ako
  - nedisciplinované a nesústredené
  - majú pocit, že ostatní generácie odmietajú ich predchádzajúce skúsenosti a že im chýba disciplína a sústredenie
- Generácia X vníma
  - BB ako málo flexibilných jedincov neprístupných zmenám, dogmatických v myslení, sexistických, defenzívnych a nedostatočne kreatívnych
  - Mileniálov ako arogantných
- Mileniáli vidia
  - Gen X ako pomalú generáciu, neschopnú riešiť problémy
  - BB ako málo kreatívnych
- Generácia Z vidí.....

Prestaňme porovnávať generácie, pretože pri porovnávaní minulosti a súčasnosti sa veci budú vždy javiť inak.

...tá nová generácia...

Sokrates

Dnešná mládež miluje luxus. Majú zlé spôsoby, pohrdajú autoritami, nemajú úctu k starším ľuďom a hovoria nezmysly, keď by mali pracovať.

Každá generácia si namýšľa, že je inteligentnejšia ako tá pred ňou a múdrejšia ako tá, ktorá príde po nej.

G.Orwell

Generačná inteligencia **GQ** a jej budovanie

- Schopnosť uvažovať a konať na základe pochopenia vlastnej a cudzej životnej dráhy, rodinnej a sociálnej histórie v rámci súčasnej spoločenskej klímy. Simon Biggs a Lowenstein 2011 GENERAČNÁ INTELIGENCIA
- **Budovanie generačnej inteligencie**
  1. Akceptácia existencie generačných odlišností a ich pochopenie
  2. Identifikácia generácií na pracovisku
  3. Pochopenie vzťahu medzi generačnými pozíciami
  4. Konať spôsobom, ktorý je generačne uvedomelý

ŽIACI a ŠTUDENTI

Generácia Alfa

14. 4. 2023

- 2,8 milióna novorodencov týždenne
- do roku 2025: viac ako 2 miliardy Alfa
  - generácia Alfa bude najväčšou generáciou v histórii.
  - India, Čína a Indonézia: najvyšší počet
- Sú to deti gen Y a mladší súrodenci gen Z
- Najlepšie materiálne vybavená generácia
- Technologicky najzručnejšia generácia
- Dlhší vek dožitia dĺžka života ako ktorákoľvek predchádzajúca generácia
- Alfa sa bude:
  - dlhšie vzdelávať
  - neskôr začnú zarábať
  - zostanú doma s rodičmi dlhšie ako ich predchodcovia, generácia Z a generácia Y. Úloha rodičov sa preto bude týkať dlhšieho vekového rozpätia
- 65 % Alfa bude pracovať v zamestnaniach, ktoré dnes neexistujú
- Očakávanie: 50% gen Alfa získa VŠ titul

Alfa nikdy nepoznala svet bez sociálnych médií a internetu; "digitálni domorodci" závislí od technológií a internetu

- **Vysoká technická zdatnosť**
- **Rozmanitosť a globálne zmýšľanie**: vyrastajú v prepojenejšom svete a sú rozmanitejšie a globálnejšie zmýšľajúce ako predchádzajúce generácie. Od mladého veku sú vystavené rôznym kultúram, jazykom a myšlienkam.
- **Prispôsobivosť a odolnosť**: musia sa orientovať v rýchlo sa meniacom svete a vyvinúť si schopnosť prispôbiť sa a byť odolné voči zmenám.
- **Krátka doba pozornosti**: vyrastajú s neustálym prístupom k internetu a sociálnym médiám, majú kratšiu dobu pozornosti ako predchádzajúce generácie a sú viac zamerané na okamžité uspokojenie.
- **Nezávislosť**: vyrastali vo svete s ľahkým prístupom k informáciám a zdrojom, majú tendenciu učiť sa samostatne a myslieť samostatne, pričom sú schopné samy vyhľadávať informácie a riešenia
- **Ekologicky uvedomelí**: silnejší záujem o otázky životného prostredia a udržateľnosti

Ďakujem za pozornosť

Iveta Orbánová

astra@astra-ngo.sk

iveta.orbanova@gmail.com

www.astra-ngo.sk

O projekte

PROUD reaguje na aktuálne výzvy a to spoločenské, technologické (digitálna práca a práca z domu) a globálne (pandémia - štrukturálne zmeny v práci) ovplyvňujúce trh práce.

Projekt ponúka komplexný a inovatívny mentorský program pre mladých ľudí [generácia Y a Z], ktorý zohľadňuje ich špecifické potreby a problémy v práci v digitálnej ére a podporuje ich osobnú pohodu a profesionálne zručnosti prostredníctvom virtuálneho vzdelávacieho prostredia (Moodle).

Partneri

TREBAG

TREBAG - HUNGARY

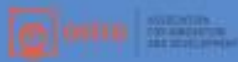

DEKAPLUS - CYPRUS

WEOPLE

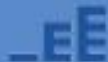
WEOPLE - PORTUGAL

ASTRA - SLOVAKIA

IDEC - GREECE

ENIFX - HUNGARY

proudproject.eu

PROUD

Professional aid 4 young workers facing diverse challenges at work

Číslo projektu: 2022-1-HU01-KA220-000086073

PROUD je projekt Erasmus+, ktorého cieľom je posilniť individuálnu pohodu a vysokú odbornosť pracujúcich mladých ľudí.

The background features a vibrant isometric illustration. It includes a sun, a glowing lightbulb, solar panels, wind turbines, a hydroelectric dam, a green car, a person playing a guitar, a person at a charging station, and a dog. The scene is set on a dark blue background with white clouds and a white torn-paper edge at the bottom.

SECOVE

CENTRÁ ODBORNEJ EXCELENTNOSTI
PRE TRVALO UDRŽATEĽNÚ ENERGIU

An isometric illustration depicting a sustainable energy and innovation ecosystem. It features solar panels, wind turbines, a hydroelectric dam, a green car, a charging station, and people interacting with the technology. A dog is also present in the scene. The background is a light blue gradient with various icons like a lightbulb, sun, and clouds.

VÝSLEDKY PROJEKTU

Výsledky projektu sú veľmi rôznorodé, pretože ich cieľom je vytvoriť úplne nový model spolupráce medzi poskytovateľmi odborného vzdelávania a prípravy, zástupcami priemyslu, výskumnými organizáciami a zainteresovanými stranami vo všeobecnosti. CoVE po vytvorení národných aj nadnárodných sietí ponúka živý ekosystém zložený zo vzdelávacích inštitúcií, spoločností, verejných zainteresovaných strán a ďalších relevantných organizácií.

Projekt výrazne zníži rozdiel medzi potrebami trhu práce a ponukou odborného vzdelávania prostredníctvom zväčšenia úlohy inovácie a kvality v hľadiskách